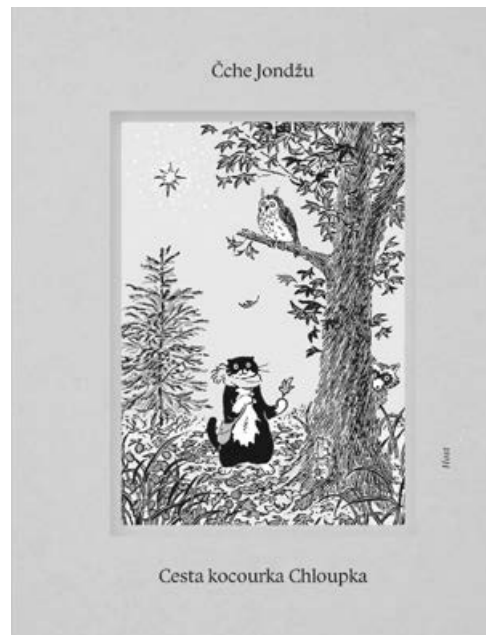

KOREJSKÝ KOCOUR S PIHOU NA NOSE MOU KNIHOVNIČKU NIKDY NEOPUSTÍ

Čche Jondžu: Cesta kocourka Chloupka

Z korejštiny přeložila Petra Ben-Ari
Host, Brno 2024, 168 s.

Petra Schwarzová Žallmannová

Cesta kocourka Chloupka je autorskou knihou korejské výtvarnice a designérky Čche Jondžu, kterou nakladatelství Host otevřelo další zajímavé dveře do světa dětské literatury. Kromě klasických korejských pohádek je korejská literatura v překladu do češtiny reprezentovaná pouze prózou a poezií určenou dospělým. Je-li možné soudit podle prostorné jihokorejské expozice na letošním veletrhu dětské knihy v Bologni, kvete ve své domovině korejská dětská literatura citlivou, lehounce humornou nadsázkou, decentní, ale odzbrojující roztomilostí nezakalenou kýčo-

vitou líbivostí a nádhernou grafikou. Snad zůstanou tyhle dveře otevřené!

Cesta kocourka Chloupka mě překvapila hned několikrát. Jednak svým formátem – je maličká, tak akorát do dětské ruky. Kompaktní knížečka dává vyniknout krásným perokresbovým ilustracím, které na malých stránkách působí výrazně a dovolují soustředit se na detaily i docela malým předčtenářům. Rozměrnější stránky by ty stovky různých kocourích výrazů roztáhly do velikosti, v níž by pravděpodobně zanikla roztomilost, která je jednou z hlavních *Chloupkových* devíz.

Dalším překvapením bylo množství textu. Předpokládala jsem, že půjde o klasickou autorskou obrázkovou knihu, v níž jsou ilustrace doplněné textem jen velmi spíše, případně vůbec. Zároveň mě však překvapila tloušťka knihy, která má očekávání naopak zhoupla k domněnce, že půjde o knihu plno-textovou. Pravda je někde uprostřed, najdeme zde stránky text neobsahující, ale i ty s několika odstavci souvislého textu. Jde o kombinaci picturebooku, kde jsou ilustrace hlavním nositelem příběhu, a ilustrovaného příběhu, v němž ilustrace dokumentují a podporují informace obsažené v textu. Moje osmiletá dcera byla knihou o *Chloupkovi* nadšená, ale stěžovala si, že textu bylo málo a musela ji přečíst třikrát za sebou, aby se příběhem nasytila. Jak vidno, dá se souhlasit s doporučením nakladatele a předložit *Chloupka* tříletým dětem, ale zároveň se velmi dobře hodí pro prvostupňové děti a jejich formující se čtenářství.

Co ovšem na *Cestě kocourka Chloupka* nepřekvapí, je krásné grafické zpracování, citlivě barevná obálka i předsádky a skvělý překlad Petry Ben-Ari. Nakladatelství Host drží co do úrovně zpracování dětských knih laťku hodně vysoko.

Příběh sám o sobě nepřináší žádné šokující novátorské myšlenky, neskrývá neotřelé koncepty ani dramatické zvraty. S lehkostí

kombinuje rysy klasické pohádky s vtipným autorským vyprávěním. Hlavní hrdina, antropomorfizovaný kocourek Chloupek, se vydává za voláním něčeho tajemného, co mu nedá spát, jednou v noci zatouží následovat „úsměvavé světýlko“ – ani přesně neví proč. „Chloupek si honem vzal šálu, rychle napsal rodině vzkaz a vyrazil ven. ŠEL JSEM HLEDAT SVĚTÝLKO. AŽ HO NAJDU, TAK SE VRÁTÍM.“

Je to jemný a citlivý pohádkový příběh pouti, která hlavního hrdinu vede k prozření a pochopení. Dovoluje mu učit se z vlastních zkušeností a překonávat jak strach z neznámého, tak předsudky autorit, jimž až dosud věřil. Získává bohatství skryté v objevování světa kolem sebe a odhalování sebe sama prostřednictvím nových setkání, okamžiků nepohody, obav a nejistoty. Chloupek se setkává s různými tvory, z nichž každý předkládá vlastní metodu řešení problémů – sovi dědeček se domnívá, že odpovědi na všechny otázky jsou skryté v knihách, manželé Sýkovi doporučují Chloupkovi vytvořit si přípravný itinerář cesty a vše dobře naplánovat, pan Veverka mu dá kázání na téma slušnost a zdvořilé chování – a nikdo ho nezapomene varovat před nebezpečným medvědem, který se potuluje po lese. Chloupek není důvěřivý naivka, chová se obezřetně a leccos ho vyleká, ale empatie a vstřícnost, ochota pomoci a nasedět s tlapkami v klíně mu pomohou vyřešit všechny neočekávané šlamastyky – všechny realistické a představitelné, modelované citlivě tak, aby se do nich mohl malý čtenář bez problému vžít.

Hrdina se dostává i do situací, kdy někomu nechtně ublíží, i s těmi se učí se vypořádat a napravit, co pokazil. „Tady je naše myš vesnice! Vždyť nám poboříš všechny domečky! Rozčilené myšky se snažily zvednout Chloupka ze země. Když se kocourek podíval pod sebe, opravdu spatřil rozválené myší hnízdo. [...] Chloupek sledoval, jak si myšky nazlobeně špitají a upřeně ho pozorují. Úplně se mu zpotil

čumáček a začaly ho studit packy. Chloupek byl tak zaskočený, až mu z očí vytryskly slzy. ‚Promiňte, co teď? Co jsem to provedl? Pardon, nevěděl jsem... Omlouvám se, že jsem vám zbořil dům.‘ [...] Myší starosta si krátce povzdechl a pak promluvil: ‚No, co se dá dělat. Zbořený dům už nezachráníme. Pane obří kocoure! I vy ostatní obyvatelé myší vesničky. Pojďte všichni sem! Hned se pustíme do stavby nového hnízda.‘ [...] Chloupek také nalámal větvičky, které myšky ke stavbě potřebovaly. [...] Myší starosta řekl: ‚Chloupku, děkujeme. Obvykle nám práce zabere několik dní, ale s tvou pomocí jsme zvládli postavit tenhle krásný domek opravdu rychle.‘

Úsměvným odlehčením je Chloupkovo setkání s partičkou hedonistických sobů, kteří si užívají léto, pojídají houby, které „...skvěle chutnají a úsměv nám dodají...“ a relaxují, než přijde zima, kdy budou mít spoustu práce, protože „[...] vozíme jednoho starého pána od komína ke komínu“.

V závěru narazí Chloupek na obávaného medvěda. Jak jinak – zjišťuje, že medvěd nikoho nežere a nedrancuje ostatním domovy. Strach, který ostatní cítí, je založený na velice prozaickém, ale snadno řešitelném problému, který souvisí s nedostatečnou ústní hygienou. „Víš, medvěde, musím se ti omluvit. Ačkoliv jsem tě vůbec neznal, představoval jsem si tě jako nestvůru a hrozně jsem se tě bál. A ty přitom žádná nestvůra nejsi. Jsí vážně skvělý medvěd! Kdyby tě lesní zvířátka poznala, určitě by si tě taky oblíbila.“ Díky medvědovi přijde Chloupek na kloub i tomu podivnému usmívajícímu se světýlku a může se vrátit domů.

Pohádka by měla mít dobrý konec. Chloupkův příběh dobrý konec má, ale bez příkladného trestání a pranýřování. Dobrý konec tady spočívá v uvědomění si, že drby a pomluvy, iracionální strach z neznámého a předsudky mohou limitovat jak nás osobně, tak společnost, v níž žijeme. ■